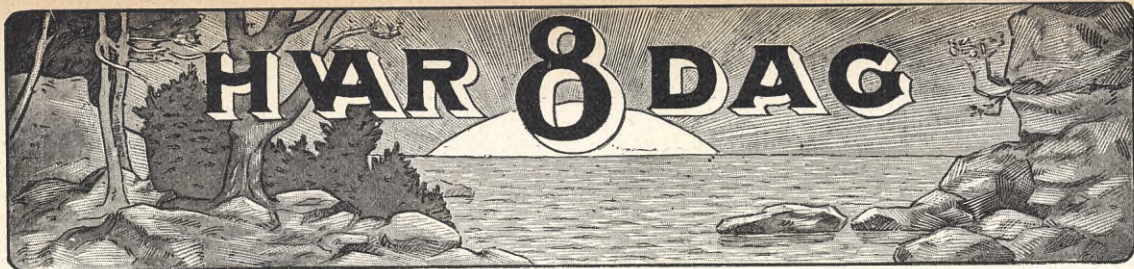

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

6TE ÅRG.

DEN 4 DECEMBER 1904.

N° 10

Återgivande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Herman Ludvig Rydin. — Ett unikt porträtt af General Kuroki. — Det stora guldfyndet i Västergötland. — Illustreradt allehanda från skilda delar af landet. — "Höstsol", bilder från teaterförbundets marknad i Stockholm. — Senaste bilder från krigsskådeplatsen. — Segerjubel i Japan. — De tre brödrafolkens representanter på besök i Paris. — Tjolöholm. II. — Veckans Porträttgalleri. — "På allfarsvägen" af Signe Lagerlöw.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

Foto. Jonason, Göteborg.

H. L. RYDIN. †
PROFESSOR.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Skån.—Öbg.

HERMAN LUDVIG RYDIN. †

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

Tisdagen den 22 nov. afled i Uppsala f. professor i statsrätt vid universitetet därstädes *Herman Ludvig Rydin* i den höga åldern af 82 år.

Med Rydin har en af de mest kända personerna i den uppsvenska lärdomsstaden försvunnit. Professor Rydin var nämligen icke sådan, som svenska vetenskapsmännen åtminstone förr i tiden i allmänhet voro: folk som enbart ägnade sig åt böckerna och hade mycket litet sinne för det verkliga lifvet. Rydin var en man med kraftigt pulserande blod i ådrorna — en seg smålänning, som med alla krafter tog del i tidens stora rörelser, antingen han bekämpade eller befrämjade dem. Och många af hans vetenskapliga skrifter ha ett bestämt *politiskt* syfte och ha på svenskt håll tjänat som ett slags grundskrifter i unionsfrågan.

R. såg dagens ljus i Jönköping den 13 augusti 1822. Han blef student i Uppsala 1840, fil. kandidat 1847 och promoverades följande år till fil. dr med andra hedersrummet. Han ägnade sig därpå åt juridiska studier och aflade 1851 jur. kand.-ex. Efter att ha tjänstgjort i Svea och Göta hofrätter samt justitierrevisjonen, disputerade han 1853 för en adjunktur i nationalekonomi och administrativ rätt samt utnämndes s. å. till adjunkt. Två år senare försvarade han i Uppsala afhandlingen "Svenska folkets beskattningsrätt" och utnämndes till professor i svensk statsrätt kyrkorätt, krigslagfarenhet och folkrätt. Denna post beklädde R. till 1890, då han tog afsked. Han blef 1868 jur. hedersdoktor i Lund och fungerade läsåret 1875—76 som Uppsala universitets rektor.

Den rörlige, skarpsinnige, flitige och alltid intresserade mannens arbetsförmåga togs snart i anspråk äfven för praktiska värf. Han var sålunda åren 1863—65 och 1869—87 ledamot af Uppsala läns landsting och dess ordf. 1886—87. Af Vesterbottens läns landsting insattes R. 1867 i riksdagens första kammare, där han hade plats, tills han 1876 af Uppsala stad invaldes i andra kammare. 1878—82 var han från riksdagen, men verkade ånyo där 1882—90.

R. var vidare stadsfullmäktig i Uppsala, led. af 1888 års kyrkomöte, af förberedande skattejämningskommittén 1875—76 och af den 1879 tillsatta skatte-regleringskommittén, o. s. v.

I förening med C. G. Malmström utgaf R. 1860 "Flygblad i norska frågan", hvori han gjorde gällande, att stortinget hade rätt att ändra den norska grundlagen, så snart riksahtens bestämmelser icke berördes af ändringen. För denna sin unionella uppfattning, fick R. namn om att vara en stor norskvän. Hans stora 1863 utgifna arbete "Föreningen mellan Sverige och Norge från historisk och rättslig synpunkt" visade äfven, i det att författaren där gick en medelväg, en viss norskvänlighet. Men då unionsfrågan längre fram, särskildt vid vetostriden och riks ättsåtalet, kom in i ett mera avanceradt skede, fick Rydin anledning att uppträda på ett för de norska anspråken ej lika tilltalande sätt, då

han häfdade unionens beskaffenhet af en realunion, den där ej ensidigt kan upphävas af endera parten, samt hvardera rikets skyldighet att för föreningen afstå något af sin själfständighet.

Af R:s många från trycket utgifna verk, må ytterligare särskildt nämnas, "Svenska riksdagen, dess sammansättning och verksamhet" 1873—79 i två band som är den vidlyftigaste monografi som finnes i detta ämne.

Professor Rydin företrädde för öfrigt i riksdagen rent konservativa åsikter och anslöt sig från 1885 till protektionismen samt ingick i nya landtmannapartiet. Den s. k. vingklippingens inskränkningar i städernas representationsrätt, är till stor del R:s verk.

* * *

Som enskild person var R. full af humor och glada infall. Allt som allt var han i trots af den advokatoriska lätthet hvarmed han förändrade åsikter, en personlighet.

ETT UNIKT PORTRÄTT AF GENERAL KUROKI.

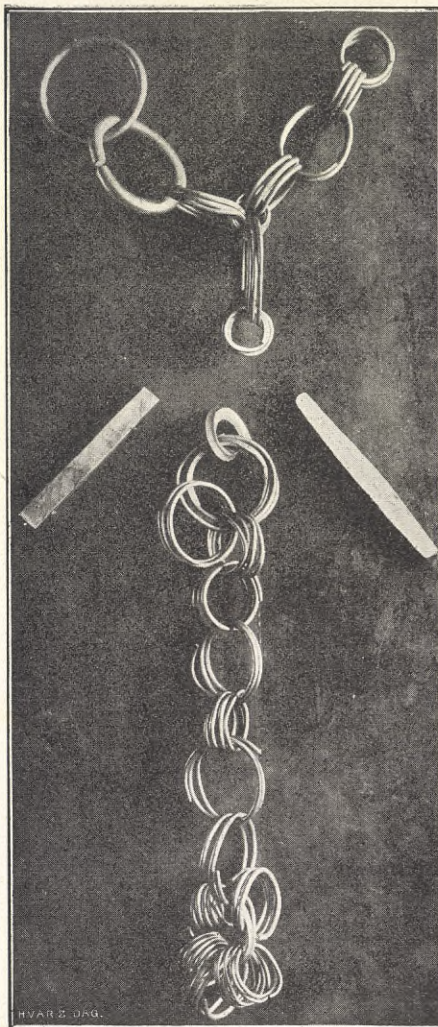

Kitohé : Bengt Sjöförsvar.

GENERAL KUROKI.

Efter ett originalporträtt ställt till H. 8 D:s disposition.
Meddeladt med anledning af ryktet om hans död.

DET STORA GULDFYNDET I VÄSTERGÖTLAND.

HVAR 2 DAG.

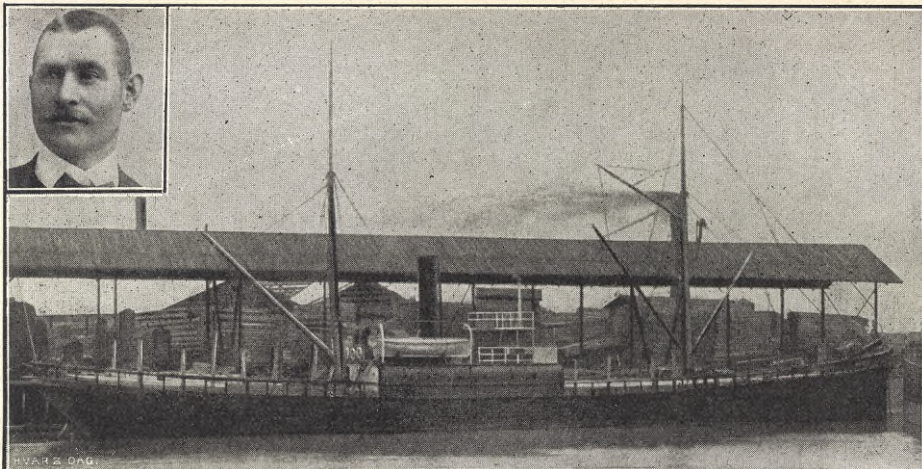

Foto. Ludvig Ericson, Sköfde.
DEN FUNNNA GULDKÄDJAN I $\frac{3}{20}$ AF NATURLIG STÖRLEK.

PÅ FYNDPLATSEN: Bland de kringstående märkas: De båda arbetarne som gjorde fyndet (1 och 2), fornforskaren apotekaren Cavalli (3) och amanuensen vid statens historiska museum d:r O. Janse (4).

För kort tid sedan ingick underrättelse att man funnit radium invid Sköfde. Nu meddelas, att man upprepade gånger vid Timboholm utanför samma stad gjort guldfynd till ett metallvärde af omkring 20,000 kr. utom det antikvariska. Den här afbildade guldkädjan har en finhet af 23 karat och anses vara omkring 2000 år gammal. Det är ett par arbetare som på detta sätt oväntadt gräfit sig till en liten förmögenhet.

I. Natten till d. 24 nov. förliste vid ingående till Arkö under svår storm den i Stockholm hemmahörande ångaren "Bur" med man och allt. Sjutton personer omkommo. Anledningen till olyckan är oklar. Man sökte denna först i en förmodad ångpanneexplosion, men det har vid dykareundersökning visat sig att en sådan icke ägt rum.

I. DEN VID ARKÖ FÖRLISTA ÅNGAREN »BUR» FÖRTÖJD I HULL. I HÖRNEN PORTRÄTT AF DESS KAPTEN FRIH. C. G. FLETWOOD.

II. Inspektören vid Veilefjords sanatorium, J. P. Müller har

DET HÖGRE ARMÉBEFÄLET.

V. L. T. BERGELIN, Nyutnämnd öfverste i armén. Förutv. öfv.-löjtn. vid fortifik. Viktor Levin Theodor Bergelin har nyligen utnämnts till öfverste i armén. F. 45 off. 65. Led. af Krigsvet.-ak. s. 98.

i Danmark och Sverige haft en afsevärd framgång med "sitt system" eller boken om systemet åtminstone. Och han har mycket godt att lära bort med afseende på kroppens rationella vård. Det karaktäristiska för hans system är, att han kombinerat de allsidigaste öfningar med kallvattenbehandling och frottering efter en noga genomtänkt och föga tidsödande plan, så att ingen behöfver offra mer än en kvarts timma dagligen åt arbetet på bibehållandet och ökandet af kroppens vigör. I sin helhet torde vår store Ling ha utgjort grunden för "Mit System", ehuru man må erkänna att detta senare genom sin populära form och lagom afpassning är värdt allt erkännande. Hr M. har i veckan i Göteborg personligen demonstrerat sitt system.

III. Vid fru Cally Monrads senaste turné i Sverige, fick man göra bekantskap med en begåfvad ung norsk kompositör Eyvind Alnæs hvilken biträdde fru M. som ackompanjatör och af hvilken konstnärinnan utförde flera mycket anslående sånger.

IV. En svensk förening i Melbourne, som i höst hållit en stor maskeradbal, där nationaldräkterna och de nordiska tablåerna af de talrikt tillstädesvarande utlänningarne särskildt senterades har från den lyckade tillställningen sändt oss en del bilder af hvilka vi härmed återgifva en.

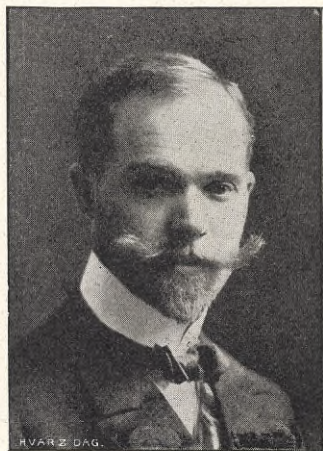
II. J. P. MÜLLER.

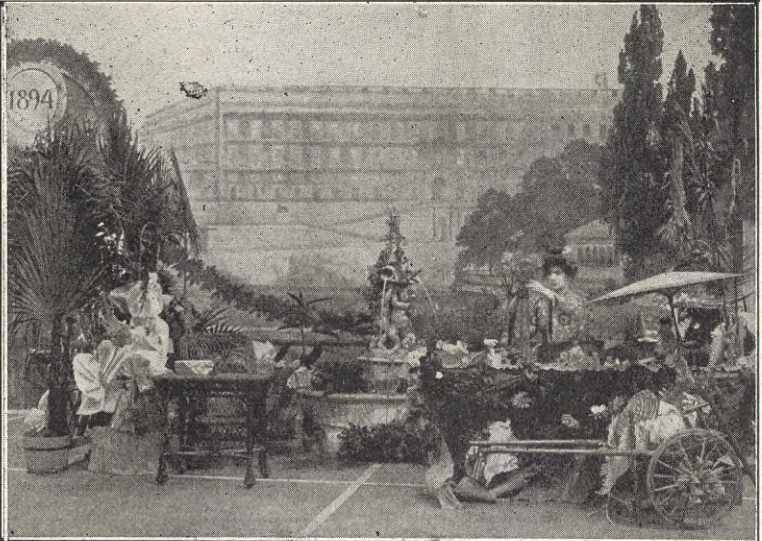
Efter fotografier...

IV. SVENSKAR I AUSTRALIEN.

Illustration: Bengt Sjöbergparre.

III. EYVIND ALNÆS.

FRÖKEN P. LINDSTEDT.
CIGARRETTSTÄNDET.

Från "Höstsol", den stora marknad som i förra veckan var anordnad af Svenska teaterförbundet i Stockholm i Centralbadets vid Drottninggatan lawn-tennis-

hallar, kunde H. S. D. redan i sitt förra nr meddela ett par teckningar. Vi äro nu i tillfälle meddela en del af vår fotograf tagna bilder från den brokiga tillställningen, men vilja samtidigt tillfoga, att stora svårigheter lades i vägen för herrar fotografier å marknaden, i det att

Skådespelaren
O. HÄMRIN.

den marskalk, som skulle hålla reda på det hela, i stället genom sitt märkvärdiga humör trasslade in sakerna. Nog emellertid härom.

Den stora allmänheten lämnade i vidsträckt grad sin avslutning till den ovanliga folkfesten, och det ekonomiska resultatet blef äfven ganska godt, ehuru det, ifall mera praktiska åtgärder vidtagits, säkert skulle blifvit ännu bättre.

BLOMSTERSTÄNDET.
BOSÄTTNINGSMAGASINET.

Skådespelaren
V. LUNDBERG.

ROCOCASTÄNDET.

SENASTE BILDER FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSEN.

Efter fotografi.

VID MUKDEN: Uthungrade ryska soldater anlända till Mukden (den 9 sept.) från Liaoang och finna där sina officerare upptagna af en fästbankett utanför järnvägsstationen.

Kliché: Kem. A.-H. Bengt Sjönersparre, Sjöhm—Gbg

KOREANSKA REBELLER SKJUTAS AF JAPANERNA NÄRA SOUL.

Det förefaller som om det envisa jämviktsläget mellan de båda mot hvarandra stående jättearméerna åstadkomme en rätt allmän häpnad. Man hade efter de "små gules" första framgångar väntat sig att japanerna skulle vara lika stora i handling som ryssarne i ord — och nu stå de båda härarna midt emot hvarandra utan att någondära vill öfvergå tiil allmänt angrepp. I alla händelser hafva ryssarne den minst fördelaktiga positionen. På lifsförnödenheter behöfva de lika litet som japanerna lida någon egentlig brist — kanske icke ens på champagne — men de hafva enorma svårigheter tör att nu under den fruktansvärda mandsjuriska vintern skaffa tillräckligt med bränsle, under det att japanerna med kolgrufvorna bakom sig och järnvägen i sitt våld äro vida bättre rustade i detta afseende.

Efter fotografier.

EFTER EXEKUTIONEN.

Kliché: Kem. A.-H. Bengt Sjönersparre, Sjöhm—Gbg

SEGERJUBEL I JAPAN.

Efter fotografier af en i Yokohama bosatt svensk, hvilka blifvit ställda till vår disposition.

Liaojang blef intet Sedan, som det så allmänt förutspåddes och troddes. Men det blef i alla händelser en afsevärd framgång för de japanska vapnen, så afsevärd, att man hade allt skäl i världen att låta folket få en segerfest, i all synnerhet som den

SCEN PÅ BENTEN-DORI, den gata hvilken bebos af kuriosahandlarne.

SCEN PÅ TEATERGATAN: Hörnhuset är ett af Yokohamas mest berömda tehus.

allmänna uppmärksamheten då för ett ögonblick skulle vändas ifrån Port Arthur, hvilket ju hvarje vecka skulle falla, men aldrig föll.

Med feberaktig brådska framtogos de egentligen för Port Arthur-firandet afsedda dekorationerna och staden erbjöd snart en enastående anblick. Ögat frässade i landets färger, hvitt och rödt. Flaggor, guirlander, och små brokiga pappersvimplar voro uthängda från alla hus. Jättelika

JAPANSKT KRIGSSKEPP I MINIATYR: Ett af hufvudnumren i processionen på kvällen.

flaggor vajade öfver människomassan som oafbrutet trängdes fram och tillbaka på gatorna. Öfverallt restes triumfbågar för den högtidliga festprocession, som om aftonen skulle skrida fram genom staden.

Alla ansikten lyste af glädje, alla täflade i att förhårliga segerfirandets glans.

Och när mörkret brutit in och gatorna lågo i de tusen papperslyktonas dämpade röda eller hvitgulsken, blefvo människomassorna oräkneliga. Banzai-ropen skallade. De blef sent, men endast flera lykto tändes. Och med flygande baner med dånande pukor och smattrand krigsmusik drog den stora, tiotusentals människors omfattande processionen genom gatorna. Stora pansarskepp och kanoner af papp fördes förbi . . Banzai, banzai, ljud det!

Efter fotografier.

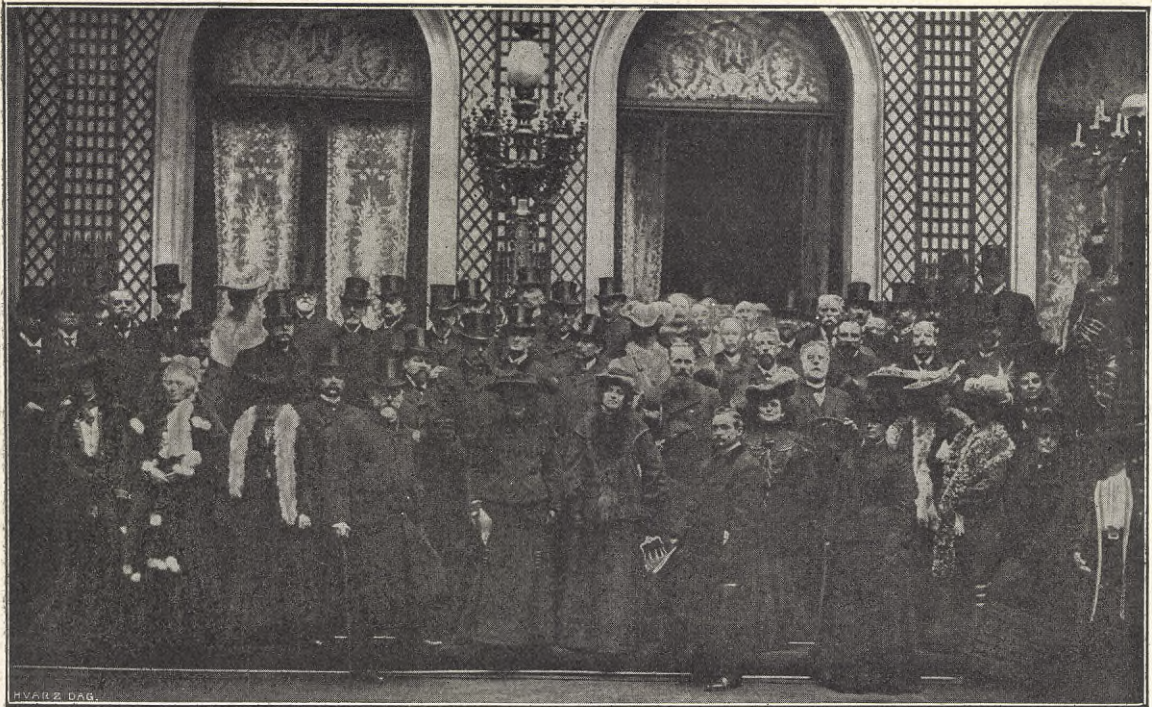
1. STORGATAN.
2. EN KARAKTÄRISTISK GATU-SCEN.
3. EN ALLEGORI, föreställande Port Arthur (t. v.), försvaradt af en ryss och anfallet af en japan. I bakgrunden en gråtande björn.
4. JAPANSK SKOLUNGDOM RYCKER UT TILL VAPEN-ÖFNING.

Så småningom blef det ty-stare på gatorna, lyktorna släcktes, flaggorna togos ned. Mer segerropet — Dai Nippo! Banzai! — ville aldrig tystna

HVAR & DAG.

Ätché: Bengt Ouyversparre.

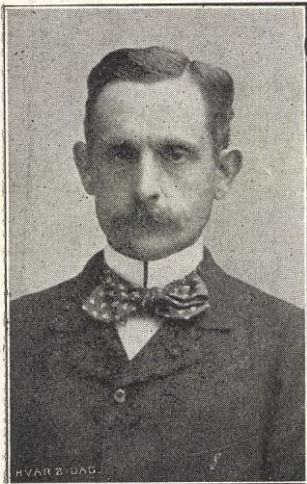
DE TRE BRÖDRAFOLKENS REPRESENTANTER PÅ BESÖK I PARIS.

HVAR 2 DAG.

Kliché: Kess. A.-B. Bengt Skjerveparve othlm—Gbg.

GRUPP AF DE SKANDINAVISKA RIKSDAGSMÄNNEN JÄMTE DAMER, fotograferad d. 23 nov. i Hôtel Continental, Paris.

Efter porträtt.

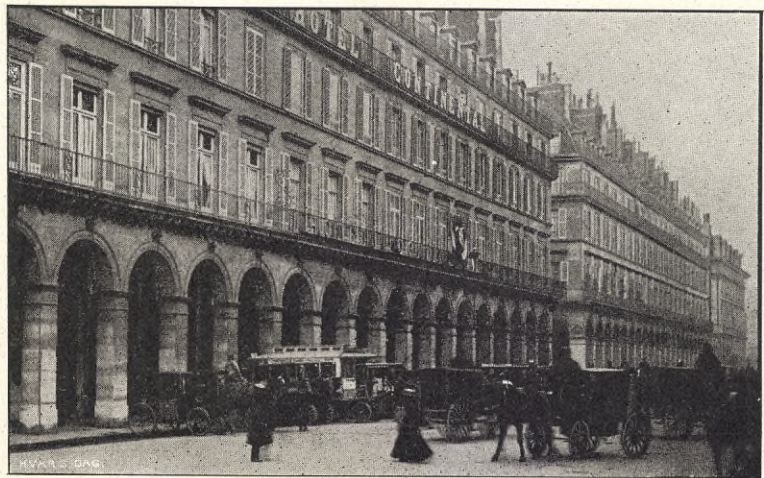
Kliché: Bengt Skjerveparve.

BARON D'ESTOURNELLES DE CONSTANT, president i den franska parlamentariska skiljedomsgruppen, från hvilken inbjudan till Pariserfärden ingått.

besöket. För honom är detta besök ett af de fredliga närmanden mellan skilda nationer, hvilka han gjort till sitt lufs uppgift att befordra och för hvilka han praktiskt utfört så mycket.

Utom i Paris, resans egentliga mål, skola riksdagsmännen äfven aflägga besök i en del franska provinsstäder.

De skandinaviska riksdagsmänne.. .afva efter en delvis ganska besvärlig resa anländt till Paris och där rönt ett synnerligen hjärtligt mottagande. Programmet för deras vistelse i den franska republiken som ju på förhand i detalj uppgjorts, ådagalägger otvetydigt genom de många officiella festligheter det upptager, hvilket värde man sätter på att de nordiska folkens representanter antagit den från den parlamentariska skiljedomsgruppen utgångna inbjudningen till ett besök i Seinestaden. Baron d'Estournelles de Constant, den store skiljedomskämpen och den parlamentariska skiljedomsgruppens president, fungerar vid detta tillfälle i främsta rummet som de långväga gästernas värd. Från honom har egentligen idén till denna inbjudan kommit, liksom han under de närmast föregående månaderna nedlagt mycket arbete och fört en vidlyftig korrespondens för träffandet af de bäst möjliga anordningar under

HOTEL CONTINENTAL, vid Rue de Rivoli, där de flesta af de skandinaviska riksdagsmännen tagit in. Å taket vaja de tre brödras flaggor. Utanför vänta automobiler, af Automobilklubben m. fl. ställda till de långväga resandenas disposition.

TJOLÖHOLM. II.

Härmed avslutas vår i förra numret påbörjade andra uppsats om det Dicksonska slottet nära Kungsbacka, Tjolöholm, hvarifrån vi för ett år sedan meddelade en serie exteriörer, och från hvars fullbordade inre vi, genom fru Blanche Dicksons tillmötesgående öfventledes äro i tillfälle att nu återgiva några förträffliga bilder.

Från landingen i stora hallen kommer man in i salongen och genom denna i biblioteket. Salongen är slottets lättaste och modernaste rum, komponerad för chippendale och porcelin. Panelen är i mattpolerad mahogny, taket hvitt och slätt, väggarna hållna i en mild guldtön. Dess pagodliknande spiseluppställning är unik. Träet har en den läckraste färg som af japansk brons.

Rummet innanför, biblioteket, bildar i sin breda Queen-Anne-stil en skarp kontrast till salongen. Det är ett helpaneladt rum med stucktak och tvärsgående bjälkar, och dess vidöppna spis ser särskildt inbjudande ut genom de små fönstergluggar som inrama "vrån".

Fortsätta vi hufvudtrappan upp komma vi till Öfre

Foto. Jonason, Gbg.

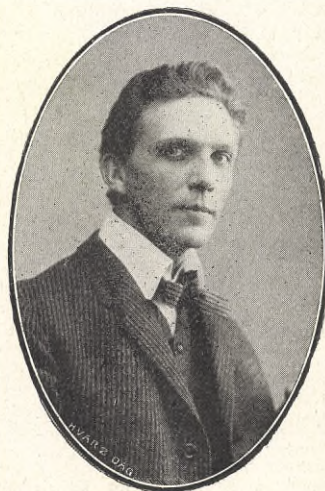
TJOLÖHOLM: Salongen.

Kitché: Bengt Silfversparre.

hallen, en sorts mycket bred landing, hvars väggar prydas med gamla gobelänger. Dess ena sida upptages af den pittoreska balkongen från en sidokorridor.

Gå vi så trappan ned igen, komma vi genom hallen till det i fredad afskildhet belägna rökrummet, hållet i morisk stil och försedt med ett arabiskt motto, som betyder: "Här är hviloplatsen för mina vänner". Rökrummet bildar samtidigt genomgång till biljardrummet, ett särdeles originellt inkomponerad rum med takljus, beläget rakt under en terrass på hvilken man kommer ut från salongen.

Förrästen rymmas de största kontraster inom slottet. Där finnas t. ex. en rad engelskt hållna gästrum,* af hvilka priset toges af ett prakt- rum, en mästertlig studie i Henrik VIII:s stil, där särskildt den väldiga, rikt arbetade sängen, kopierad efter en möbel från den angifna perioden ådrager sig uppmärksamhet. Och för den som uppfattar träfnaden på ett annat sätt, finnas så allmogrummet och T-formiga gästrummet att välja på. Det förra med murad spis, svenska stugfönster,

Kitché: Bengt Silfversparre.

L. I. WAHLMAN, TJOLÖHOLMS ARKITEKT. Har uppfördt Hjulareds slott i Skåne, samt är bekant som modärn villa- och stugoarkitekt.

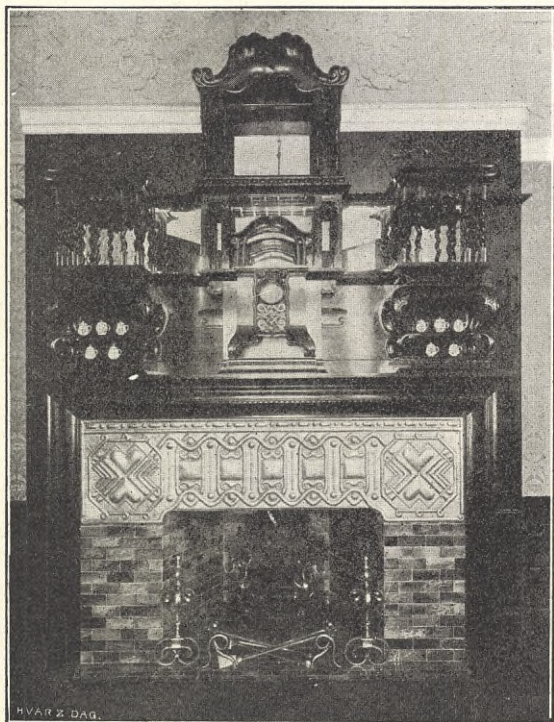

Foto. Jonason, Göteborg

TJOLÖHOLM: Engelsk spis i salongen.

K. Bengt Silfversparre.

* Dessa engelska rum äro alla inredda af engelska firmor, Liberty m. fl. liksom armatur, dörrbeslag och dylikt är af engelsk tillverkning. Men i hufvudsak är det svensk arbetsskicklighet som byggt upp Tjolöholm. Dess svenske arkitekt har ritat dess förnämsta partier, dåvarande firman Max Sachs och snickaren O. Nilsson ha utfört lejonparten af snickeriarbetet, alla konstsmiden äro utförda af konstsmiden W. Karlsson i Huddinge, modellerna till träskulpturerna äro efter teckningar af arkitekt Wahlman utförda af Aron Gerle, taken i salen, biblioteket, m. fl. rum äro utförda af modellören Bror Andersson o. s. v.

Foto. Jonason. Gbg.

TJOLÖHOLM: Biblioteket, i Queen Anne-stil.

Nisché: Kem. A.-B. Henschel & Sjöversparre Stum—Gbg.

väfstol och brokiga kuddar; det senare med stol-säng, lockbrädspanel, takstolstak, väggfasta skåp o. s. v.

Vi gå och ströfva. Det är nästan förbryllande. Än en half trappa upp, än genom en halfskum korridor, än några trappsteg ner. Öfverallt är det lika mycket att se och beundra. Några bisaker att med jämnmod förbi-gå finnas icke.

Men det är omöjligt att ens med det knapphändigaste omnämmande tillnärmelsevis vara fullständig. Vi kunna endast som hastigast titta in i ekonomiafdelningen — tänk för en husmor att ha det så ordnad! — och tjänstefolkets våning, i badrummen med deras i golvet nedsänkta små bassänger, i skrifrum och arbetsvårar. Se här, en sådan armatur, sådana dörrbeslag, och se dessa små förtjusande skä-

ra snäckskal som bilda skärmar på glödlamporna. Och se sådana blomsteruppsatser, se — — Egentligen ser man sig aldrig belåten.

Jag har hittills mest betonat *slottet*; men ett är visst, och det är att slottet öfver allt träder tillbaka för *hemmet*. En fläkt af innerlig hemtrefnad strömmar en genast

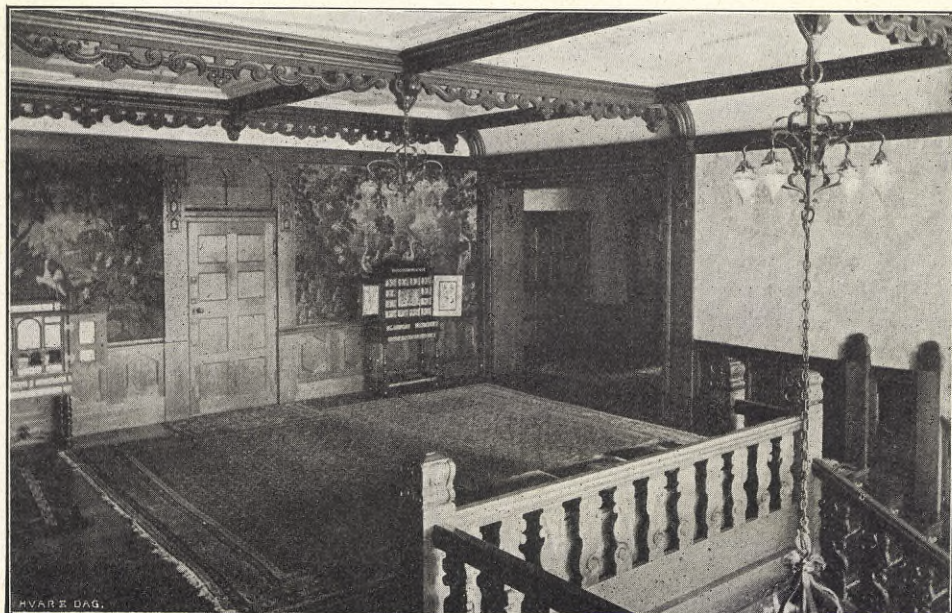

Foto. Jonason. Gbg.

TJOLÖHOLM: Öfre Hallen, prydd med gamla gobeliner.

Nisché: Bengt Sjöversparre.

Foto. Jonason. Gbg.

TJOLÖHOLM: Gästrum, det s. k. Henrik VIII:s rum.

ritsk: Kem. A.-B. Bengt Sjöfersparre skiss—teg.

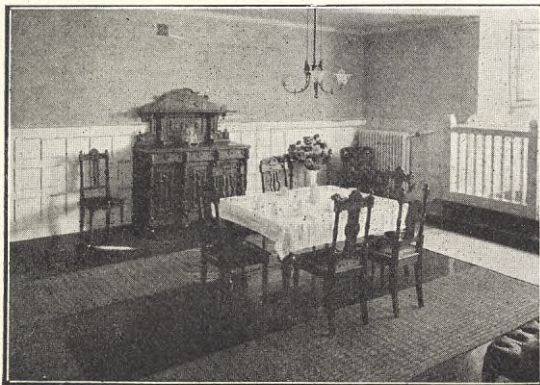

Foto. Jonason. Gbg.

Ritsh: Bengt Sjöfersparre

TJOLÖHOLM: Tjänarnes matsal.

i hallen till mötes och samma trefnad kommer ofelbart fram bakom alla vinklar och sitter och väntar en i alla hörn. Det storslagna har aldrig betonats på den ombonade hemkänslans bekostnad. Allt kallt och stelt är bannlyst, det finnes alltid en angenäm öfverraskning i beredskap hvart man kommer: ett burspråk, en bit galleri, en oförmodad utgång till en ytterterrass. Och den öppna spisen saknas väl icke i något rum.

* * *

Foto. Jonason. Gbg.

ritsk: Bengt Sjöfersparre.

TJOLÖHOLM: Det inre af stallmästaren J. F. Dicksons mausoleum.

Ängeln är skulpterad af fröken Ida Thoresen.

Foto. Jonasson. 1906.

Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Öbg.

TJOLÖHOLM: Det af James Fredrik Dickson i lifstiden instiftade konvalescenthemmet Meryt, med plats för ett 20-tal sjuklingar, hvilka från hela landet äga tillträde med fri vistelse och vård.

När jag i öfret föregående kallade Tjolöholm ett storartadt monument, så låg däri intet öfverdrifvet. Fast slottsherrn slöt sina ögon långt innan han fick se sin dröm förverkligad, så har dock minnesvården öfver hans skönhetsvilja icke desto mindre blifvit rest. Hans maka, som delade hans dröm, har tagit detta arbete på sig och med aldrig svikande entusiasm fört det till fullbordan i hans anda.

* * *

När vi förra gången förde läsaren till Tjolöholm avslutade vi vandringen i den lilla by, som blifvit uppförd för godsets underhåfvande. Vi vilja äfven

denna gång sluta med en utflykt utanför slottets egentliga råmärken.

Tvärs öfver viken åt Gottskär till, en god stunds sjöresa från Tjolöholm, ligger i Onsala socken på en fri och öppen plats, tillgänglig för alla friska vindar, ett af slottsherrn i lifstiden grundadt konvalescenthem "Secha-Nofre-N Meryt", som under den mildare årstiden är kostnadsfritt öppet för ett 20-tal obemedlade patienter från alla delar af landet. Är det icke så, att det spelar en reflex af solen öfver till slottet på andra sidan fjärden från rutorna i detta undangömda "Meryt"? Secha-Nofre-N Meryt — "den sista kärleksfulla tanken".

P. G. Nbg.

Efter fotografi.

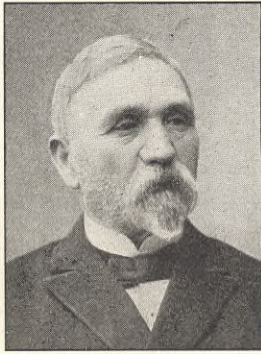
Kilohé: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Öbg.

FRÅN KRIGET: VID JENTAJ: Rysk präst meddelar aflösning till soldater som just vänta att bli kallade ut till strid.

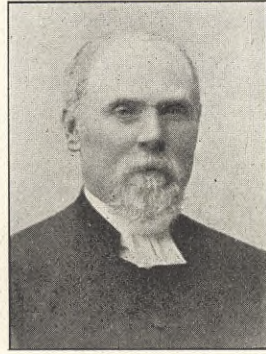
L. V. A. DOUGLAS.

F. d. utrikesministern, landshöfdingen i Östergötlands län, greve Ludvig Vilhelm August Douglas, fyllde den 24 nov. 55 år. Vi hafva tidigare återgivit hellsidesporträtt af den betydande statsmannen och politiker och hoppas få återkomma med nytt porträtt jämte biografi.

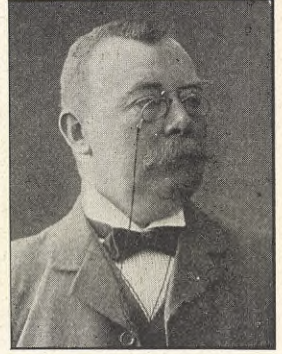
J. STENBECK.

80 år fyllde d. 24 nov. godsägaren J. Stenbeck å Gudhem, en af Skaraborgs läns mera bemärkta män, och i sin krafts dagar en af dess driftigaste jordbrukare. Flerårig ledamot af hushållningssällskapets förvaltningsutskott och i sin ort för allmänna värf mycket anlitad.

CH. F. LINDBLOM.

Kontraktsposten, kyrkoherden Christian Fredrik Lindblom fyllde den 15 nov. 65 år. Stud. 68, prästvigd 70, komminister 71, kyrkoherde i Askeby (Linköpings stift) sedan 86, kontraktspäst i Bankenkinds kontrakt 98.

J. A. ASK.

Professorn, jur. dr. John Adolf Ask i Lund fyllde d. 17 nov. 50 år. Stud. 74, jur. kand. och auskult. i Skånska hofr. 79. Docent i civilrätt 82, e. o. prof. i statsrätt m. m. 91, ord. inneh. af samma befattning 1900. Promotor vid jur. dr-promotionen 03. Akadem. föreningens ordf. 1900-04. Betydande författ. inom sin vetenskap.

J. WIREN.

Kyrkoherden Jonas Wiren fyllde den 19 nov. 80 år. Student 47, prästvigd 50, pastoralex. 59, föreståndare och förste lärare vid Strängnäs seminarium 62, komminister 66, kyrkoherde i Dagsberg (Linköpings stift) sedan 70.

R. C. SCHUBERT.

70 år fyllde den 25 nov. öfversten Robert Constantin Schubert å Djursholm. Förut chef för F. Svea artilleriregemente, har öfverste S. i mer än 40 år verkat inom Stockholms kommunala lif, tillhör dess statsfullmäktige m. m.

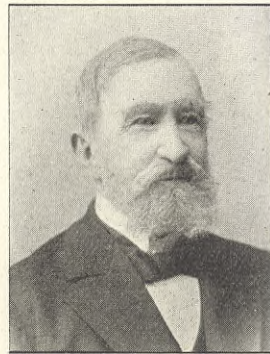
P. I. EKMAN.

F. d. provinsialläkaren i Kungsbacka, Patrik Isak Ekman, fyllde d. 21 nov. 70 år. Utänmdes till provinsialläkare i Råneå distr. 67 samt i Kungsbacka 72. Afsked 94. Mångårig ordförande i stadsfullmäktig.

V. K. von ROSEN.

50 år fyllde d. 26 nov. öfverstelöjtnanten vid Lifgardet till häst, fril. Voldemar Karl von Rosen Student 75, underlöjtnant 76, löjtnant 81, ryttmästare 91, attaché vid svensk-norska beskickningen i Berlin 93, major 98, militärattaché i Wien 99, öfverstelöjtnant 04.

A. J. N. G. SETTERBORG.

Grundläggaren af firman A. J. Setterborg & Co. i Göteborg, f. d. apotekaren Alfred Johan Nicolaus Gabriel Setterborg fyllde den 26 nov. 89 år. S. utträdde ur firman 75.

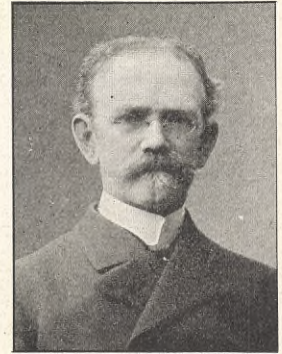
F. HULDBERG.

70 år fyllde nyligen f. bokhandlaren i Stockholm Fredric Huldborg, som 48-04 verkat i bokhandel. Under 53 år var H:s affär inrymd i Norrbrobazaren, hvilken numera upphört att existera. H. har besett de flesta af Europas större städer och har nu senast, trots sin höga ålder äfven besökt Amerika.

I. A. VIRGIN.

Öfversten o. chefen för Vendes trängkår Ivar Adolf Virgin fyllde d. 22 nov. 60 år. Of. vid Västgöta reg. 65, kap. vid uppsätt. af trängen 85, chef för Göta trängbataljon 93, för Vendes trängkår 94, major 93, öfverlöjtnant 94, öfverste i armén 98.

T. H. ODENCRANTS.

Häradshöfdingen Thor Herman Odencrants fyllde den 20 nov. 55 år. Stud. 67, hofrättsexamen 72. Auskultant i Göta hofrätt s. å. Brottmälsnotarie m. m. vid Göteborgs rådstufurätt 76, t f domhafvande 77, häradshöfding i Ås och Gåsene häraders domsaga 88.

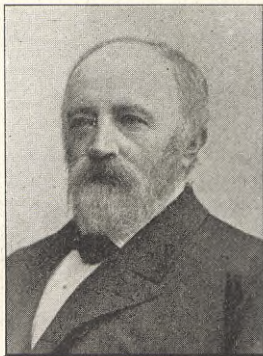

PORTRÄTTGALLERI

E. WINGÅRD.

Seniorn bland Göteborgs stifts kyrkoherdar, Elias Wingård, fyller den 7 dec. 84 år. Student 41, prästvigd 47, past.-ex. 63, komminister 52, kyrkoherde i Surteby sedan 68.

J. A. SANDBERG.

F. d. rektorn Johan Anders Sandberg fyllde den 16 nov. 70 år. Stud. 50, kansliex. 54, amanuens i Kungl. biblioteket 55, fil. dr i Uppsala 57. Rektor vid Borgholms pedagogi 63 och i Oskarshamn 69—02. Led. af Riksdagens första kammare 84—01.

E. NILSSON.

Ledamoten af Riksdagens Andra kammare för Elfsborgs län, landtbrukaren Elof Nilsson i Kattleberg, fyllde den 15 november 60 år.

K. R. RYDIN.

50 år fyllde den 20 nov. kammarrådet Karl Rudolf Rydin i Stockholm. Student 73, jur. kand. 83, v. häradshöfding 86, jur. dr 89, t. f. kammarråd s. ä., adv.-fiskal i kommerskollegium 90, kammarråd 91, hela tiden sekreterare och senare tiden ledamot och vice ordf. i prästöneregleringskommittén.

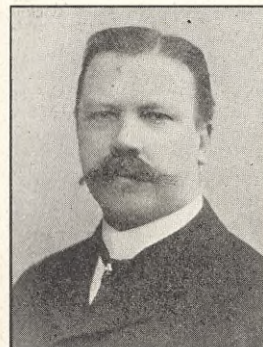
K. V. ZETTERSTEEN.

Till prof. i semitiska språk vid Uppsala univ. är utn. fil. dr. Carl Vilhelm Zettersteen. F. 66, stud. 84, fil. dr 95, doc. v. Upps. univ. 95 o. i Lund s. ä. Förestod prof. i Österländska spr. i Lund 95—04, S. sec. stud. i arab. spr. o. litt. 1900. Uppdr. af Vet.-ak. i Berlin att medv. v. utg. af arab. handskrifter. Sveriges omb. å Orient. kongr. i Hamburg 1902.

J. C. KULL.

60 år fyllde den 11 november f. ryttmästaren vid Skånska husarregementet Jakob Christian Kull.

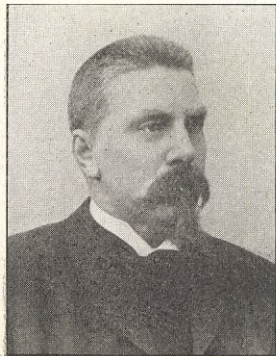
V. RAMSTEDT.

50 år fyllde den 21 nov. grosshandlaren Viktor Ramstedt i Stockholm. Grosshandlare sedan 80, ledamot af riksdagens Andra kammare 94—96, stadsfullmäktig i Stockholm sedan 95. Ordförande i Sveriges allmänna handelsförening.

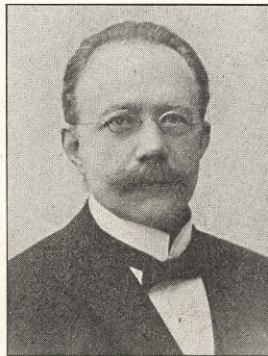
S. GISBERG.

50 år fyllde d. 16 nov. afdeln.-föreståndarinnan och öfverlärarinnan vid Tekniska skolan i Stockholm Sofia Gisberg. Studerat vid slöjdskolan o. tekn. skolan i Sthlm. Företagit utl. studieresor. Lär. vid tekn. skol. 87. Afd.-förest. 04. Utf. en mängd ritn. till praktisd. pergamentpräntn., kyrkl. o. herald. textildremål m. m.

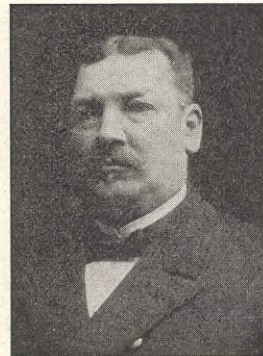
J. E. MELANDER.

60 år fyllde den 25 november redaktör J. E. Melander i Borgholm, utgivare och ägare af tidningen Ölandsbladet samt mångårig medlem af stadsfullmäktige och drättselkammare.

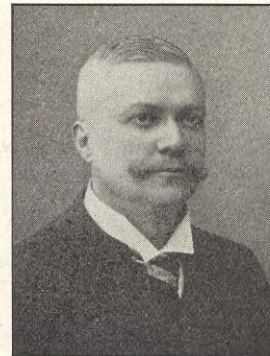
K. W. HERDIN.

50 år fyllde den 18 nov. rådmannen K. W. Herdin i Uppsala. V. häradshöfding 80, rådmän, magisterratssekreterare och notarius publicus i Uppsala 84, ombudsman i Uppsala Enskilda Bank.

S. C. H. TROLLE.

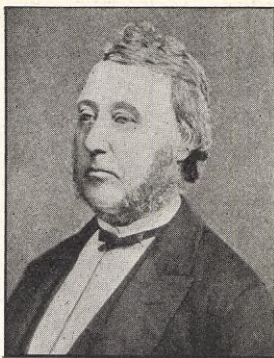
Den 15 nov. fyllde stationsinspektoren vid Boden (sedan 91), Selim Carl Helmer Trolle, 50 år. V. ordförande i Mun. styrelse, led. i Hönösands-Bankens afd. styrelse m. m.

S. A. PFANNENSTILL.

45 år fyllde den 21 november öfverläkaren med. dr. Sten Algot Pfannenstill vid medicinska afdelningen af lasarettet i Falun. Stud. 80, med. dr 91, öfverläkare 96.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

G. A. KOCK. †

Den 10 nov. afled i Sköfde förre stadsfiskalen och stadsfogden Gustaf Aron Kock. Född 25, stadsfiskal i Sköfde 73—94.

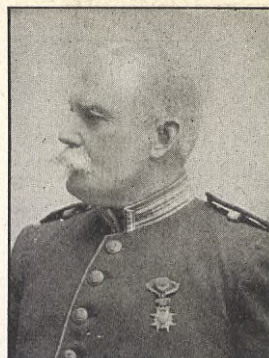
K. MAGNUSSON. †

Handlanden Karl Magnusson i Fellingsbro afled den 14 november i en ålder af 65 år. En af stiftarne af Bellingsbro folkbank och 28 årig medlem af dess styrelse. En tid ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

C. J. R. SÖDERQUIST. †

Den 12 nov. afled i Helsingborg förrestadsingenjören därstädes, Carl Johan Robert Söderquist, vid 64 års ålder. 65 anst. vid statens järnv. trafikafd. 72 kassör o. byråing. hos styr. för Bersl. järnv. 75—97 stadsingenjör i Helsingborg.

C. H. G. HEIBERG. †

Kaptenen i Bohusläns regementes reserv, Charles Herman Gerhard Heiberg, afled den 15 nov. i en ålder af 56 år. Officer 71, kapten 90 öfvergeck H. 01 till reserven.

PÅ ALLFARSVÄGEN.

Skiss af Signe Lagerlöw.

En lång, hvit landsväg i ett kuperadt landskap. Eftermiddagssol. Till höger vid dikesrenen en öppen plats, genom hvilken en bäck risslar fram ur skogen. På en sten sitter en man. Gammal. Brungrå hy. Röda händer, hopknäppta som till bönen. Dräkten är luggsliten och trasig, och skorna sakna nästan klackar och sulor. Ett positivt står bakom honom. Lutad mot en trädstam sitter en kvinna. Grön klädning med bjärt blått förkläde. Ögonen äro stora och glupska. Hon bär ringar i öronen. En bur med tvänne fåglar står framför henne. Hon äter på en svart brödkant och talar dessemellan.

— Det är långt mellan husen här i trakten. Jag har gått i dag, så att mina fötter värka. Och ingen mat har jag fått.

— Hon kommer nordifrån. Där vankas hvarken mat eller dryck. Ett snålt folk, som regler dörrarna väl om sig.

— Kommer han nerifrån? Det ser just inte ut som han heller fått något till lifs.

— Nä'gu! Mitt speleverk är sönder, och jag tigger inte.

Kvinnan räcker honom brödkanten.

— Hvad tjänar det till att tigga, när man intet får.

Gubben skjuter brödet tillbaka.

— Behåll det själf, hon! Jag har inga tänder; därför får jag som en gammal hund gå från benen, som barmhärtigheten kastar ut.

Kvinnan börjar äter gnaga på den svarta kanten. Hennes blick irrar spelande rundt landskapet. Solen dröjer glänsande otvan skogsbrynet. Dess glans återspeglar sig i hennes hungriga, vida ögon.

— Det är ett fattigt land ni har. Jag längtar hem igen.

— Alla land äro väl fattiga för fattigt folk. Och sådana stackare som vi ha hem öfverallt och ingenstädes.

Kvinnan upphör att gnaga.

— Detta kallar jag inte hem alls. Här fryser och svälter man bara, men det gjorde man inte därhemma.

— Hon är väl kommen långt ifrån då. Jag har gått rundt hela detta rike, men aldrig sett annat än elände.

— Mitt land heter Italien. Det ligger många hundra mil härifrån. Gubben ser slött på henne. — Då ligger det väl så långt bort man kan komma. Är det inte där Vår Herre föddes?

— Hvem är er herre? Inte vet jag hvem er herre är.

— Hon vet väl hvem Gud Fader är i alla fall?

— Gud Fader! Kvinnan blir plötsligen mörk i ansiktet och lyfter upp handen mot pannan. — Han är nog inte född därhemma. Det har jag aldrig hört åtminstone. Men vi ha en påfve. Han har makt, han!

— Påfve? Han är klädd i guld förstås?

— Ja. Och så har han krona på hufvudet.

Gubben nappar några fransar af rockärmen. — Krona, ja. Sådant har kungarna också. Vår kung har svit med.

— Svit? Hvad är det för något?

— Jaså, hon vet inte hvad svit är. Det visste jag när jag var sex år. Min farfar kände till sådant, han. Och han såg kungen ofta i sina unga dar. Svit är en hel massa människor, hästar och vagnar och ståt. Och plymer också.

— Jaså, plymer också. Jag har aldrig haft en plym.

Gubben blinkar med ögonen. — Det kan jag väl tro. Hur länge har hon varit här i landet?

— Fem år till hösten. Hvad det var kallt att komma hit upp. Jag frös i tio månader, frös så att jag trodde jag skulle dö. Men så kom sommaren — och sedan var jag van vid allt möjligt.

— Allt möjligt? Hvad kan det vara?

— Det är allt möjligt useit här i världen.

— Känner vi till något annat än uselhet, vi?

Kvinnan funderar. — Ähnej, jag vet inget. — Så suckar hon.

— Jag fick pengar en gång af en fin herre. Mycket pengar. En hel blank tvåkrona.

Gubben skrattar tyst. — Var hon ung då?

Kvinnan sjunker samman och sätter händerna under hakan. Det blir tyst ett ögonblick. Så talar hon åter. — Han höll på att köra ihjäl mig med sin vagn. Jag fick en väldig stöt för bröstet, så att jag föll ner och skrek. Och så den här skrämman i ansiktet! Han kan se äret tvärs öfver kinden. Och då fick jag pangarna för att jag inte skulle gråta.

Solen dalar sakta. I öster börjar himmelen mörkna. Gubben vaggar af och an med slutna ögonlock.

— Hvar skall man ligga i natt, tro?

— Ja, hvar? Hon stirrar ut med tom blick. Händerna hafva allit ned och ligger slappa utöfver knäet. Fåglarna hoppa då och då med en duns mot botten och pipa hest.

— Äh, hvad jag längtar hem! — Röstnen lallar något utaf brytningen.

— Hvarför ger hon sig inte iväg hem då?

— Det är så långt dit. Och jag har ju inga pangar.

— Hvad skulle hon här att göra? — När det var bra där hemma.

— Det vet jag inte nu längre. Men då visste jag det väl. Ingenting går som man tänker.

— Aldrig om man tänker väl. Skall hon gå neråt nu kanske?

— Ja, det blir väl ingen annan råd.

— Där får hon nog mat. Bönderna äro mestadels fattiga men snälla.

— Hur kan de ha råd att ge något, när de äro fattiga?

— Ja, säg det! Hur kan den rike låta bli att ge fastän han har händerna fulla?

— Full hand, knuten hand. Tomt hus står gärna öppet.

— Hör man på! Det är nog visst och sant, det.

— Skall du inte gå också nu, gubbe? Det är snart kväll. Gubben upphör att vaggas. — Jag är så trött ännu. Jag menar jag stannar här jag sitter.

— Och mina fötter svida som eld, när jag trampar på dem. Skinnet är rödt som blod, och på somliga ställen är det bara köttet.

— Då kan du väl inte gå.

— Jag måste väl.

— Ja, för oss är det bara måste och måste. Det är väl att man också måste dö en gång.

Kvinnan lutar pannan i händerna och tiger. Gubben fortfar: — Somliga vill inte dö. De ha det nog godt här i lifvet. Jag tror också, att om jag hade en säng och en bit mat, så ville jag lefva ännu en tid. Men nu kan det vara detsamma, när en ingenting har.

— Ja, när en ingenting har, så begär en just ingenting heller. Då är det bäst att sofva. Det blir alltid någon plätt att ligga på.

Hon reser sig mödosamt och lyfter upp buren. — Oj, oj, mina fötter, som de värka. Jag vet aldrig, hur jag skall orka fram med dem.

— Så får du väl stanna på halfva vägen. Det är minsann ingen, som väntar dig.

Kvinnan ser tröstlöst på honom. — Inte dig håller, men du går väl ändå.

Han nickar slött och blinkar. — Akta dig för hundarna härnere vid första gården. De gå lösa nattetid, så där är ej lönt du försöker komma in.

— Ah, jag kan väl svälta matten öfver i värsta fall.

Hon släpar sig trött iväg. Gubben spanner positivtremmen öfver axeln och letar sig liksom framåt med käppen.

Solen står mellan trädstammarna. Rödglu och blid. Osterifrån kommer skymningen allt närmare och närmare. Ljus, fridfull sommarnattsskymning.